

вал), «доторкнутися» до давньої історії – зібрати підйомний матеріал (фрагменти давньоруської кераміки, глиняної обмазки тощо).

Такі лекції-екскурсії сприятимуть формуванню у студентів підвищеного інтересу до історії рідного краю, почуття патріотизму та любові до рідної землі.

Куропатов Г.В.

*Електромеханічний коледж Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова*

РЕГІОНАЛЬНА СИМВОЛІКА ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ КРАЄЗНАВСТВА (ГЕРБ м. ХАРКОВА)

Краєзнавство – це область наукового історичного пізнання, яка вивчає історію окремого краю. Виховний потенціал історичного краєзнавства закладений у самому матеріалі – фактах місцевої історії. Любов до рідного краю, знання його історії – це основа, на якій базується процес виховання громадянськості молоді.

В цьому напрямі значний інтерес становить герб міста – своєрідний паспорт міста, офіційна емблема, у символічних образах якого знаходять віддзеркалення основні, найбільш характерні риси міста, його історія.

З часу свого заснування (сер. XVII ст.) Харків кілька разів змінював свою емблему.

Першою емблемою міста був натягнутий лук зі вкладеною у тятиву стрілою (символіка першого герба Харкова підтверджувала, що у 2-й половині XVII ст. місто було фортецею на південній околиці Росії для захисту кордонів держави від нападу кримських татар та інших зовнішніх ворогів). Це зображення на емблемі міста зберігалось до утворення Слобідсько-Української губернії (1765 р.).

У XVIII ст. кілька разів здійснювалися спроби створити новий герб Харкова.

21 вересня 1781 р. був затверджений новий герб Харкова, який являв собою геральдичний щит, на зеленому полі якого були зображені Ріг достатку (символізував природні багатства краю) і кадуцей (жезл Меркурія) – символ торгівлі. Зелений колір у російській геральдиці символізував надію, радість, достаток.

Новий герб був затверджений у 1878 р. На ньому були зображені кінська голова (означала губернські кінські заводи), дві золоті монети (символи торгівлі і багатства краю), золота зірка (уособлювала університет).

У 1887 р. Харківській губернії і місту було повернуто її попередній герб 1781 р. (цей герб проіснував до кінця 1917 р.).

У 60-х роках XX ст. починається утворення радянського герба (конкурсна комісія отримала майже двісті проектів герба). Кращим був визнаний проект професора, заслуженого діяча мистецтв України Є. П. Єгорова. 26 грудня 1968 р. 8-а сесія Харківської міської Ради ухвалила герб Харкова. Герб являв собою

щит французької форми, у верхній частині якого – червоно-лазурна смуга, що символізує кольори тоді державного прапора України. На гербі зображені шестерня, колосок, знак атома – символи високо розвинутої промисловості, сільського господарства, науки і культури Харківщини.

14 вересня 1995 р. депутати Харківської міської Ради затвердили герб та прапор міста Харкова (за основу було взято герб 1781 р.).

Летік І. В., Ніколаєва А. О.

Харківський національний медичний університет

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Національна система вищої освіти України, яка перебуває в процесі інтеграції в Європейський дослідницький простір, передбачає наявність цілісної впорядкованої сукупності взаємодіючих компонентів. Проте модернізація стосується не тільки організації навчального процесу, а й докорінної зміни ставлення до змісту феномена виховання в сучасній вищій школі. Концепція підготовки майбутніх лікарів направлена на інтеграцію потенційних можливостей усіх суб'єктів виховного процесу.

Пріоритетним завданням вітчизняної освіти є соціально-педагогічна підтримка становлення конкурентоспроможного, компетентного відповідального, ініціативного фахівця.

Соціальна напруженість, загострення політичної ситуації, економічна нестабільність, криміналізація суспільства надзвичайно ускладнюють соціокультурне виховання особистості, вимагають нових акцентів в організації виховного процесу у ВНЗ.

Найголовнішим на сьогодні є формування принципів міжнаціонального співробітництва, культурного взаємозбагачення, духовної та культурної консолідації суспільства, досвіду протистояння деструктивній пропаганді в сучасному інформаційному просторі.

Компонентами такої системи є формування соціальних, комунікативних компетенцій, необхідних для ефективної взаємодії в соціумі, акцентуалізація таких понять як «толерантність», «соціальне партнерство», супротив явищам міжнаціональної та міжконфесійної ворожнечі, екстремізму, тероризму й соціальної агресії, надання допомоги молоді в опануванні соціокультурного досвіду, її вільного самовизначення в соціальному оточенні.